

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

ЗВІТ

Комітету НААУ

з питань трудового права

за 2023 рік

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМІТЕТ

Комітет з питань трудового права є постійно діючим колегіальним дорадчим органом, утвореним при Національній асоціації адвокатів України розпорядженням Голови Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України №50 від 14 квітня 2020 року.

Метою діяльності Комітету є сприяння розвитку трудового права, підвищення обізнаності та культури щодо трудового права серед адвокатів, забезпечення ефективного захисту прав суб'єктів трудових правовідносин, поглиблення практичного досвіду адвокатів шляхом створення стратегій судового та позасудового захисту прав та інтересів учасників трудових правовідносин.

Основними завданнями Комітету є:

- проведення вебінарів, семінарів, круглих столів, конференцій та інших заходів щодо актуальних питань трудового права;
- проведення та участь у науково-практичних заходах у сфері діяльності Комітету;
- участь в організації та проведенні заходів у сфері трудового права спільно з Вищою школою адвокатури НААУ;
- підготовлення методичних рекомендацій для адвокатів у сфері трудового права, дайджестів судової практики щодо актуальних питань трудового права, консолідованих правових позицій Верховного Суду та рішень ЄСПЛ;
- вивчення зарубіжного досвіду роботи адвокатів у сфері трудового права, співпраця з адвокатами інших країн, які спеціалізуються на трудових справах;
- співпраця з профільними вищими навчальними закладами з метою спільної участі в наукових, дослідницьких та інших програмах і проектах, спрямованих на розвиток трудового права;
- співпраця з громадськими об'єднаннями з метою підготовлення пропозицій щодо розв'язання важливих питань, пов'язаних із забезпеченням прав у сфері трудового права, для їх урахування надалі органами влади у своїй роботі;
- дослідження сучасних трендів у розвитку кадрової політики у світі та Україні і проведення заходів на вказану тематику.

2. СКЛАД РАДИ КОМІТЕТУ

Головою Комітету є Поліщук Вікторія Віталіївна, призначена розпорядженням Голови Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України №50 від 14 квітня 2020 року.

Заступник голови Комітету:

Цветкова Катерина Володимирівна.

Члени Ради Комітету

Андрушко Алла Володимирівна

Василик Ірина Богданівна

Зайцева Оксана Олександрівна

Зверева Людмила Сергіївна

Кайда Наталія Ярославівна

Лисенко Ганна Олександрівна

Матова Тетяна Володимирівна

Матвійчук Наталія Вікторівна

Мельник Ярослав Ярославович

Навроцький Дмитро Миколайович

Панченко Максим Вадимович

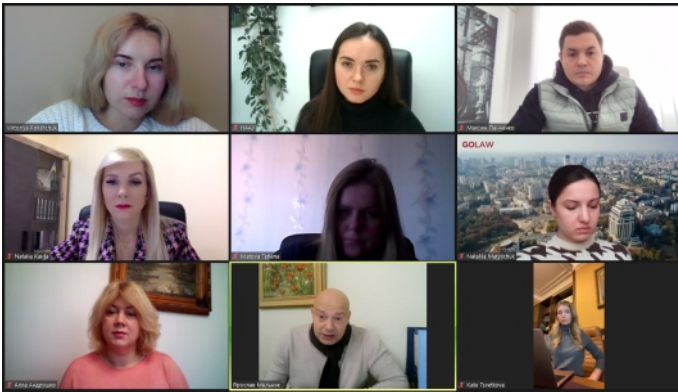
Сіроха Дмитро Ігорович

Яцкевич Іван Іванович

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2023 РОКУ

У 2023 році Комітетом проведено загалом 4 засідання.

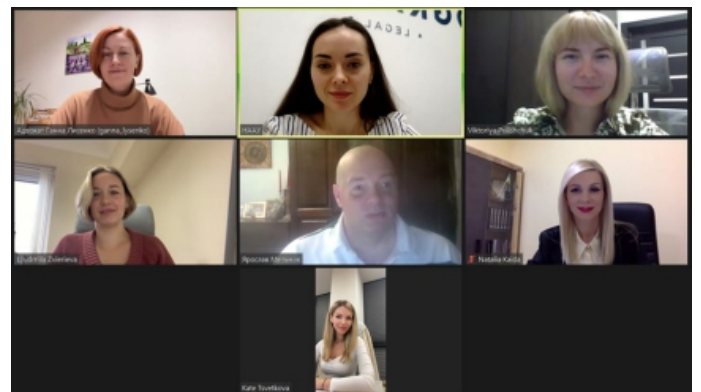
7 лютого відбулося засідання Комітету, присвячене плануванню своєї діяльності на 2023 рік. Зокрема, було обговорено необхідність підготовки нового посібника методичних рекомендацій для адвокатів у сфері трудового права та заплановано проведення різноманітних заходів з метою підвищення кваліфікації адвокатів.

3 квітня засідання Комітету було присвячено питанню планування літнього та осіннього періоду, підготовки низки публікацій, які присвячені Дню трудового права.

12 липня відбулося засідання Комітету, під час якого обговорювалися плани діяльності на II півріччя 2023 року. Зокрема, заплановано проведення круглих столів, вебінарів і публікації методичних матеріалів.

6 листопада відбулося засідання Комітету, присвячене підготовленню узагальнюючих заходів, присвячених викликам трудового права у 2023 році. Так, члени Ради Комітету з трудового права запланували підбиття підсумків за 2023 рік у вигляді вже традиційного дня трудового права, створення нових методичних рекомендацій для адвокатів та дайджесту судової практики щодо державних службовців.

4. ПРОВЕДЕНІ ЗА ІНІЦІАТИВОЮ КОМІТЕТУ ЗАХОДИ ПРОТЯГОМ 2023 РОКУ

У 2023 році члени Комітету активно долучилися до організації заходів для адвокатів. Загалом за 2023 рік було проведено понад 10 заходів.

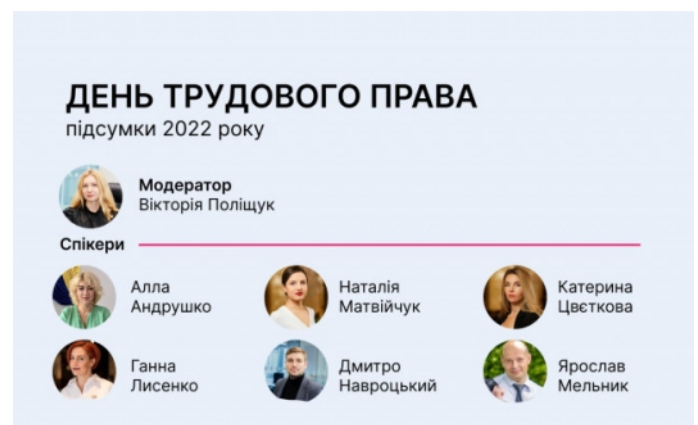
10 січня відбувся круглий стіл «День трудового права: підсумки 2022 року», присвячений питанням розвитку трудового права в умовах воєнного стану та підсумкам правозастосування у 2022 році. Ініціатором заходу виступив Комітет з трудового права у рамках співпраці із ВША НААУ.

Захід відкрили директор Вищої школи адвокатури НААУ Савва Кузьменко та голова Комітету з трудового права НААУ Вікторія Поліщук.

Під час заходу обговорювалися питання щодо ролі та значення трудового права у державі під час воєнного стану, проблемні аспекти застосування трудового законодавства у 2022 році, особливості застосування нововведень на ринку праці та тенденції законодавчих змін і судової практики з урахуванням воєнного стану. У межах заходу члени профільного Комітету здійснили аналіз законопроектів, зареєстрованих у Верховній Раді України або які відкриті для публічного опрацювання серед ключових стейкхолдерів у державі, у тому числі проект Закону України «Про працю».

Зокрема, **Вікторія Поліщук** зазначила про загальну ситуацію у трудовому праві та у системі соціального захисту: “Сьогодні відбувається активний етап змін нашого законодавства, яке регулює трудові відносини. За період воєнного стану ми отримали ряд основних змін таких, як:

- запровадження електронного документообігу;
- зміни у частині правового регулювання об'єктів критичної інфраструктури;
- набрала чинності оновлена редакція Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;
- запроваджено посаду Уповноваженого з питань внутрішньо переміщених осіб у червні 2022 року; затверджено перелік внутрішньо переміщених осіб, яким здійснюються виплати;
- зміни для державних службовців; розроблені проекти законів (реєстр. №7646 і №7647) щодо регулювання колабораційної діяльності;
- прийнято законодавство, яке регулює питання мобінгу (цькування) та ін.”.

Алла Андрушко розповіла про призначення трудового права у державі під час воєнного стану. Зокрема, звернула увагу на дерегуляцію та оптимізацію трудових відносин, важливість непорушних конституційних трудових прав працівників, а також висвітлила шляхи дерадянізації, закладені у проекті Закону «Про працю» та його перспективи.

Наталія Матвійчук дала відповіді на найбільш актуальні питання щодо відряджень працівників за кордон під час війни. Зокрема, чому не запрацював проект «Е-Відрядження» та що відбувається з доопрацюванням проекту сьогодні. Також адвокатка розповіла й про законопроект, які можуть дозволити виїжджати за кордон чоловікам під час дії воєнного стану в Україні.

Катерина Цвєткова під час своєї доповіді розкрила одне із нововведень 2022 року, а саме договір з нефіксованим робочим часом, так званий «договір з фрілансерами». Це особливий вид трудового договору, яким не встановлюється конкретний час виконання роботи працівником. Спікер окреслила вимоги законодавства до нового виду договору, такі як: обов'язкова письмова форма, зазначення способу повідомлення працівника про початок роботи, базові дні та години роботи. Тому такий вид договору буде доцільним для роботи, яка має непостійний, але повторюваний характер.

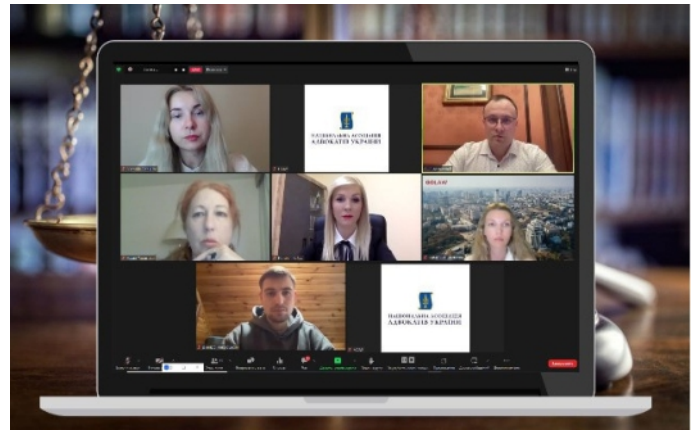
Ганна Лисенко розповіла про призупинення дії трудового договору. За її словами, саме призупинення дії трудового договору дуже активно використовується в Україні з березня 2022 року: «Головною умовою для призупинення дії трудового договору є поєднання двох обставин: неможливість надання роботи та неможливість виконання роботи у зв'язку з військовою агресією проти України. Якщо працівник бажає та може виконувати роботу, і роботодавець може надавати роботу, призупиняти дію трудового договору неможливо».

Дмитро Навроцький зазначив про проблеми, пов'язані із захистом прав суддів на суддівську винагороду, особливо у період воєнного стану.

За результатами обговорення спікери дійшли висновку, що з початком повномасштабного вторгнення росії в Україну сфера трудових відносин зазнала значних змін законодавчого регулювання. Трудове законодавство потребує змін, але зміни мають бути якісні та відповідати сучасним потребам України, а також вимогам Європейського Союзу. Розроблення проекту нового Трудового кодексу України є одним із пріоритетних напрямів держави, адже метою його розроблення є дерадянізація законодавства про працю, створення рівних правил на ринку праці й балансування інтересів працівників і роботодавців, надання стимулів для розвитку соціально відповідального бізнесу, інвестування в національну економіку, спрощення входу з трудових відносин у поєднанні з ефективними механізмами захисту від раптової втрати роботи, полегшення пошуку нової роботи та зниження рівня безробіття в цілому.

27 січня у НААУ за ініціативою Комітету з трудового права та у співпраці з Комітетом з господарського права та процесу і Комітетом з аграрного, земельного та довкілевого права відбувся круглий стіл «Юрисдикційність спорів у судовій практиці».

Під час заходу обговорювалися питання щодо проблем із визначенням юрисдикції справ у сфері трудових правовідносин і публічної служби, припинення повноважень посадових осіб, корпоративних спорів, а також питання юрисдикції у земельних спорах.

Голова Комітету з трудового права **Вікторія Поліщук** зауважила, що правильно визначена юрисдикція у різних видах спорів є основою для надання якісної правової допомоги. За її словами, компетенція судових органів із розгляду цивільних, кримінальних та інших справ, а також коло справ, які цей суд має право розглядати й вирішувати, називається юрисдикція, або підвідомчість. У ч. 3 ст. 124 Конституції визначено, що юрисдикція судів поширюється на будь-який юридичний спір та будь-яке кримінальне обвинувачення. Підвідомчість спору - правомочність прийняти до розгляду підвідомчий цьому органу спір, визначена законом. Якщо адвокат або громадяни звертаються до суду, який не є компетентним у розгляді спору, то відповідно настають наслідки, такі як відмова у відкритті провадження або вже відкрите провадження закривається у зв'язку з тим, що спір не підлягає розгляду в юрисдикції саме цього суду.

Член Ради Комітету з аграрного, земельного та довкілевого права, адвокат **Ян Білоголовий** розповів про аспекти судової практики, що стосуються юрисдикції земельних спорів і нерухомості. Зокрема, було звернуто увагу на спори щодо користування землями фермерського господарства, скасування рішень органів місцевого самоврядування з приводу розроблення проектів землеустрою, скасування наказів Міністерства юстиції України та спори за участю державних реєстраторів.

Заступник голови Комітету з трудового права, адвокатка **Катерина Цвіткова** розкрила особливості та юрисдикційність спорів щодо припинення повноважень посадових осіб. Спікер зауважила, що керівники підприємств перебувають із підприємствами одночасно в корпоративних і трудових відносинах, що зумовлює проблемні питання юрисдикції спорів про оскарження звільнення у зв'язку із припиненням повноважень. Так, у 2020 році Велика Палата Верховного Суду зробила узагальнюючий висновок про те, що вказані спори підлягають розгляду в порядку господарського судочинства, на відміну від інших трудових спорів, які розглядаються в порядку цивільного судочинства.

Членкиня Ради Комітету з трудового права, адвокатка **Наталія Кайда** звернула увагу на критерії розмежування судової юрисдикції, за яких певна справа підлягає розгляду за правилами того чи іншого виду судочинства. Таким чином, юрисдикція адміністративних судів поширюється на справи у публічно-правових спорах з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби, а також на спори щодо призначення, проходження та припинення служби в органах місцевого самоврядування та спори, що виникають до, під час і після проведення виборів.

Водночас адвокатка звернула увагу і на спори про захист порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів, що виникають із трудових відносин і підлягають розгляду в порядку цивільного судочинства: спори за участю органів місцевого самоврядування, органів державної влади, державних підприємств, установ, організацій, професійних спілок державної влади.

Членкиня Ради Комітету з господарського права та процесу, адвокатка **Надія Тарасова** розповіла про види корпоративних спорів і зупинилася на необхідності детального підходу до визначення юрисдикції при виникненні спорів з посадовими особами товариств, аудиторам та колишніми учасниками. Спікер навела судову практику із зазначених питань та поділилася власними рекомендаціями.

Член Ради Комітету з трудового права, адвокат **Дмитро Навроцький** під час своєї доповіді проаналізував практику Великої Палати Верховного Суду щодо розгляду спорів у сфері трудових правовідносин і публічної служби. Зокрема, зосередив увагу на проблемах, які виникають під час подання позову до суду та проблеми розмежування спірних правовідносин і помилкового їх віднесення саме до публічно-правових. Адвокат детально зупинився на практиці юрисдикції спорів, які виникають щодо звільнення помічника судді, як публічно-правового спору, практиці щодо звільнення голови профспілки, який належить до компетенції судів цивільної юрисдикції.

За результатами обговорення спікери дійшли єдиного висновку, що питання юрисдикції спорів завжди було спірним у судовій системі, особливо у сфері трудового права.

Перш за все це пов'язано з тим, що трудове право охоплює у собі не лише відносини, що впливають з трудового договору, а й з імперативних норм, такі як праця державних службовців, прокурорів, суддів, поліцейських, дипломатів тощо.

Отже, з метою напрацювання єдиної позиції щодо визначення юрисдикції того чи іншого спору учасники заходу прийняли рішення про необхідність розроблення методичних рекомендацій для адвокатів із цього проблемного питання.

Посилання на відеозапис круглого столу

<http://surl.li/eqgns>.

Посилання на презентації спікерів

<http://surl.li/eqgoy>.

28 березня у НААУ за ініціативи Комітету з трудового права відбувся круглий стіл на тему «Судова практика воєнного стану у трудових спорах».

Захід відкрила модератор, голова Комітету з трудового права НААУ Вікторія Поліщук, звернувши увагу колег на проблеми єдності судової практики у сфері застосування норм трудового законодавства серед судів першої та апеляційної інстанцій.

Під час свого виступу **Вікторія Поліщук** розповіла про судову практику щодо питання звільнення працівників за прогул. Так, адвокатка зазначила, що на сьогодні учасники трудових відносин мають низку викликів щодо того, що можна вважати поважною причиною для відсутності на роботі. Навівши судову практику щодо підстав звільнення працівників за прогул, спікерка надала відповідь на найпоширеніші питання робітників і роботодавців:

- чи можна вважати воєнний стан, бойові дії, а також потенційну чи ймовірну загрозу для життя і здоров'я працівників як поважну причину для відсутності на роботу;
- що робити, якщо працівники не ведуть належної комунікації і чи можна звільнити за це, як за прогул;
- чи можна звільняти працівників за прогули, якщо вони перебувають за межами України, але можуть виконувати роботу дистанційно;
- як загалом вести комунікацію з працівниками, щоби встановити їх місце перебування.

Адвокат, членкиня Комітету Алла Андрушко розповіла про особливості звільнення працівників під час воєнного стану за порушення трудових обов'язків відповідно до п. 3 ст. 40, п. 1 ст. 41 КЗпП України. Звернула увагу на зміст понять «систематичність» та «одноразове грубе порушення», підстави визнання наказів про притягнення до дисциплінарної відповідальності та про звільнення незаконними та їх скасування. Охарактеризувала порядок стягнення середнього заробітку за час затримання розрахунку при звільненні, за час вимушеного прогулу та у разі затримання виконання рішення органу, який розглядав трудовий спір про поновлення на роботі. Також розкрила порядок виконання рішення суду про поновлення на посаді.

Адвокат, членкиня Комітету **Наталія Кайда** розповіла про правову основу введення обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина в умовах воєнного стану. Зокрема, було розкрито поняття та порядок призупинення дії трудового договору, які закріплені у ст. 13 Закону України “Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану” (у редакції Закону №2352-IX від 01.07.2022). Розглянула призупинення дії трудового договору з державним службовцем, із заступником директора, з керівним складом підприємства та призупинення дії як приховане покарання на прикладі рішення Хмельницького міськрайонного суду Вінницької області від 17.08.2022 у справі №149/1089/22 провадження №2/149/368/22. Адвокатка зауважила, що головною метою призупинення трудового договору з працівником є абсолютна неможливість роботодавця надати роботу, а працівника - виконувати її.

Адвокат, членкиня Комітету **Ганна Лисенко** продовжила тему призупинення дії трудового договору та зазначила, що здебільшого суди скасовують такі накази, оскільки роботодавці не дотримуються основної умови для призупинення дії трудового договору: одночасна абсолютна неможливість надання роботи та абсолютна неможливість виконання роботи у зв'язку з військовою агресією проти України.

4. ПРОВЕДЕНІ ЗА ІНІЦІАТИВОЮ КОМІТЕТУ ЗАХОДИ ПРОТЯГОМ 2023 РОКУ

Під абсолютною неможливістю надання роботодавцем і виконання працівником роботи слід розуміти:

- знищення виробничої, організаційної, технічної можливості, засобів виробництва або майна роботодавця в результаті бойових дій;
- їх функціонування є неможливим;
- переведення працівника на іншу роботу або залучення його до роботи за дистанційною формою організації праці неможливе.

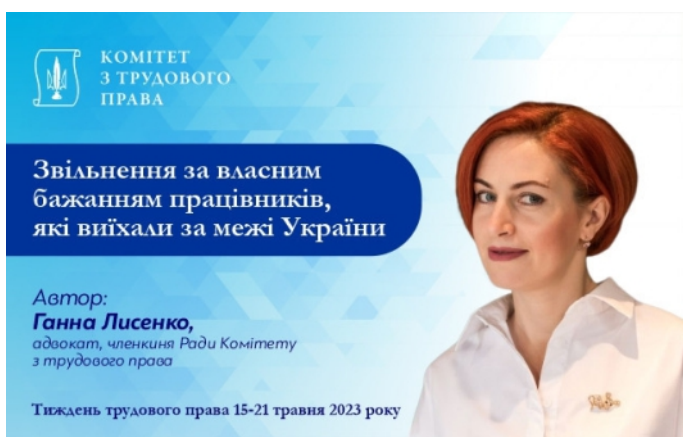
Адвокат, член Комітету Дмитро Навроцький розповів про останню судову практику, яка формується щодо звільнення директора за власним бажанням. У своєму виступі адвокат зазначив про підстави звільнення директора без згоди засновників, надав алгоритм дій для правильного звільнення, розказав про документи, які складаються під час такого звільнення, та обґрунтував юрисдикційне питання.

За результатами обговорення його учасники дійшли висновку, що висвітлення та узагальнення судової практики, яка формується за час воєнного стану, є необхідним кроком на шляху належного захисту адвокатами прав та інтересів робітників і роботодавців.

З 15 по 21 травня 2023 року у НААУ за ініціативи Комітету проводився тиждень трудового права.

У рамках тижня трудового права на офіційному сайті НААУ публікувалися статті членів Ради Комітету, присвячені актуальним на сьогодні питанням і викликам галузі трудового права:

- “Як звільнитися з роботи: 6 FAQ працівників, що виїхали за кордон”. Автор Ганна Лисенко, <http://surl.li/hexni>;

- “Додаткова відпустка для держслужбовців: тривалість, особливості надання під час війни”. Автор Наталія Кайда, <http://surl.li/hexnu>;

- “Соціальні відпустки під час війни: кому відмовити не можна”. Автор Наталія Матвійчук, <http://surl.li/hexod>;

- “Щорічні відпустки в умовах воєнного стану: що варто знати працівникам і роботодавцям”. Автор Ярослав Мельник, <http://surl.li/hexoo>;

4. ПРОВЕДЕНІ ЗА ІНІЦІАТИВОЮ КОМІТЕТУ ЗАХОДИ ПРОТЯГОМ 2023 РОКУ

- “Звільнення директора без згоди засновників: проблему підвідомчості спорів має вирішити Верховний Суд”. Автор Дмитро Навроцький, <http://surl.li/hexpc>.

Щодня на YouTube-каналі НААУ велася відеорубрика «Знайомство з членами Ради Комітету з трудового права НААУ»:

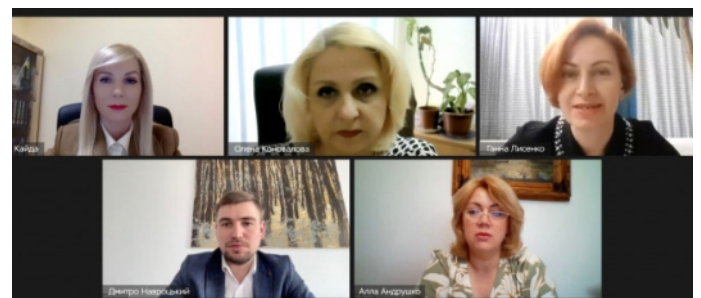
- Катерина Цветкова <https://youtu.be/ll9CvyEIAvk>;
- Дмитро Навроцький <https://youtu.be/GHsQiPPx34Y>;
- Алла Андрушко <https://youtu.be/YBKhsWM1SOQ>;
- Наталія Кайда <https://youtu.be/0bHhe4WGi4k>;
- Ганна Лисенко <https://youtu.be/A-vFuZz1flw>;
- Вікторія Поліщук <https://www.youtube.com/watch?v=Xh3EHr25BFk>;
- Наталія Матвійчук <https://youtu.be/fxnZ81m-hkg>;
- Максим Панченко <https://youtu.be/tf4LcCOdelw>.

17 травня у межах проведення Тижня трудового права у НААУ відбувся круглий стіл на тему «Роль Держпраці у контролі трудового законодавства під час воєнного стану».

Членкиня Ради Комітету з трудового права, д. ю. н. Наталія Кайда, яка модерувала захід, нагадала про обов'язок роботодавця направляти до територіального органу ДПС повідомлення про прийняття на роботу працівника. За її словами, допуск працівника до роботи до подання такого повідомлення трактується як неоформлення трудових відносин (лист Держпраці від 29.04.2016 № 5043/4/4.1ДП-16) та тягне за собою відповідальність, передбачену ст. 265 КЗпП України, - штраф. Водночас адвокатка наголосила, що незважаючи на те, що в період дії воєнного стану у разі виконання у повному обсязі у встановлений строк припису про усунення порушень, такі штрафи не застосовуються, але це не дозволяє роботодавцю не подавати повідомлення до органів ДПС.

Членкиня Ради Комітету Ганна Лисенко розповіла, що ще до початку війни розпочався процес реорганізації органів Держпраці шляхом ліквідації територіальних управлінь в областях та утворення міжрегіональних територіальних органів. З липня 2022 року Держпраці частково було надано повноваження здійснювати позапланові перевірки в частині дотримання вимог Закону №2136, виявлення неоформлених трудових відносин і припинення трудових договорів. Єдиним законодавчим документом, що регулює процес проведення перевірок, на сьогодні є Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

За її словами, у період воєнного стану звернень від роботодавців щодо оскарження штрафів, які раніше накладали інспектори праці, немає. Це пов'язано з тим, що інспекційні перевірки наразі не проводяться. Проте за останні кілька місяців є випадки, коли податківці здійснювали перевірки та накладали штрафи за порушення трудового законодавства, зокрема щодо неоформлення трудових відносин.

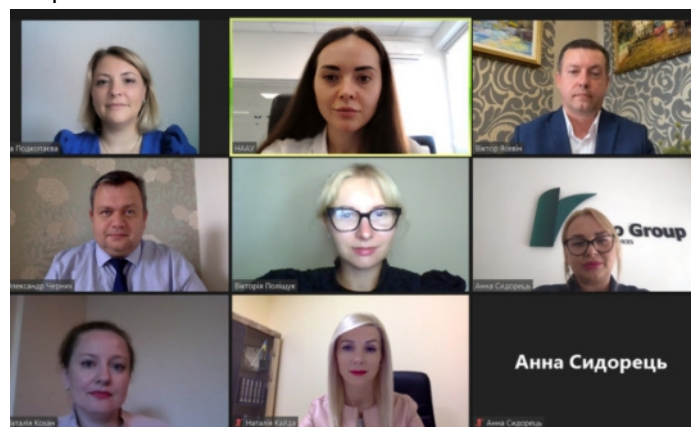
Членкиня Ради Комітету Алла Андрушко зосередила свою увагу на встановленні факту виконання роботи без оформлення трудових відносин. Зокрема, звернула увагу на розмежування трудового договору від цивільних договорів і докази, які подаються до суду у спорах щодо оскарження рішення Держпраці. Також адвокатка розповіла про застосування до суб'єкта господарської діяльності адміністративних санкцій за результатами проведення заходів державного нагляду (контролю) у випадку прихованих трудових відносин і використання нелегальної праці.

Член Ради Комітету Дмитро Навроцький зупинився на розгляді судової практики щодо перевірок Держпраці, а саме щодо можливості її припинення та підстав недопуску інспекторів Держпраці для проведення перевірки. Адвокат звернув увагу на повноваження Держпраці у період воєнного стану, згідно з чинним законодавством та зауважив про те, що на сьогодні Порядок здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про працю, затверджений постановою КМУ №823, скасований рішенням суду.

Участь у заході також узяли представники Державної служби України з питань праці: директор департаменту з питань праці Володимир Гончарук та його заступниця Олена Коновалова.

За результатами обговорення, спікери зробили висновок, що у період дії воєнного стану органи Держпраці та її територіальні органи можуть здійснювати заходи державного нагляду (контролю) за дотриманням законодавства про працю юридичними особами незалежно від форм власності, виду діяльності, господарювання та фізичними особами, які використовують найману працю, у частині дотримання вимог Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», а також з питань виявлення неоформлених трудових відносин та законності припинення трудових договорів. На сьогодні органами Держпраці вживаються заходи щодо приведення форм документів, які складаються за результатами заходів державного нагляду (контролю), у відповідність до Закону України №2136. Позапланові заходи державного нагляду (контролю) здійснюються у порядку, встановленому Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану».

18 вересня за ініціативи Комітету відбувся круглий стіл на тему «Права українців, які отримали тимчасовий захист в країнах ЄС». Захід було присвячено обговоренню важливих питань та особливостям надання та реалізації статусу тимчасового захисту українських громадян у Республіці Польща, Угорщині, Шотландії, Республіці Кіпр.

Спікери розповіли про особливості права на працю на території Республіки Кіпр, порядок організації праці українців, які перебувають під дією тимчасового захисту; трудові права державних службовців, які перебувають під тимчасовим захистом у країнах ЄС. Також було розкрито питання щодо зарахування страхового стажу, набутого за кордоном, для призначення пенсії.

<https://unba.org.ua/news/8370-timchasovij-zahist-u-krainah-es-prava-ta-obovyazki-ukrainciv-video.html>

12 жовтня відбувся круглий стіл на тему «Трудові права та гарантії внутрішньо переміщених осіб: поради для адвокатів». Доповідачами заходу були представники Комітету НААУ з питань трудового права Вікторія Поліщук, Ганна Лисенко, Ярослав Мельник, Дмитро Навроцький, Наталія Кайда.

За даними Міністерства з питань реінтеграції, в Україні офіційно зареєстровано майже 5 млн внутрішньо переміщених осіб. І українські адвокати мають володіти інформацією з питань захисту трудових прав працівників із таким статусом. Таку думку висловили учасники круглого столу «Трудові права та гарантії внутрішньо переміщених осіб: поради для адвокатів», що відбувся за ініціативи Комітету НААУ з питань трудового права.

Відкриваючи захід, член Ради Комітету Дмитро Навроцький розповів про порядок реєстрації та отримання статусу ВПО, надавши інформацію про документи, необхідні для отримання довідки ВПО. Також адвокат окреслив випадки відмови у виданні такої довідки або її анулювання, а також про трудові права і гарантії, передбачені для ВПО згідно з чинним законодавством України.

Членкиня Ради Комітету Ганна Лисенко розповіла про порядок надання відпустки для ВПО без збереження заробітної плати. Зокрема, навела різницю між відпусткою без збереження заробітної плати за п. 4 ст. 12 Закону №2136-IX та відпусткою без збереження заробітної плати за ст. 26 Закон №504/96-ВР:

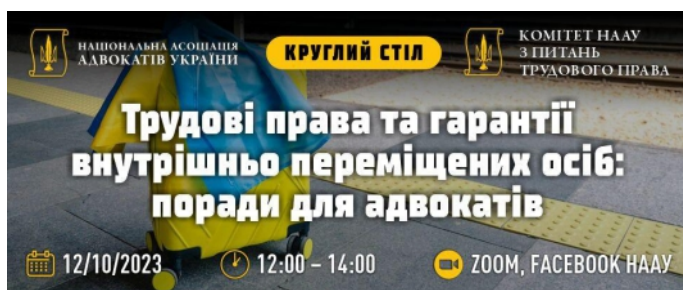
Так, відпустка за Законом №2136-IX надається:

- лише в період воєнного стану;
- лише ВПО або особам, які виїхали за кордон;
- за наявності доказів (копії довідки ВПО, або копії закордонного паспорта, або посвідки про захист);
- відпустка надається не більше 90 календарних днів;
- надається обов'язково за заявою працівника;
- не зараховується до стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку.

Відпустка за Законом №504/96-ВР надається:

- у будь-який період;
- не обмеженій категорії працівників;
- не потрібно надавати докази;
- строк відпустки не обмежений, визначається працівником і роботодавцем;
- надається за угодою сторін (тобто роботодавець може відмовити);
- зараховується до стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку.

Член Ради Комітету Ярослав Мельник під час дискусії звернув увагу на інститут працевлаштування ВПО, акцентувавши на тому, що правовідносини з працевлаштування є особливими правовідносинами, які зумовлені суспільними відносинами трьох типів: між ВПО та роботодавцем, між роботодавцем та органом із працевлаштування (центри зайнятості) та між Центром зайнятості та ВПО.

При цьому підкреслив, що робота адвоката у процесі надання правової допомоги повинна фокусуватися на дотриманні та виконанні прав та обов'язків (повноважень) при працевлаштуванні. Працевлаштування є особливим інститутом, який включає низку правових, економічних і соціальних заходів з організації та пошуку роботи. Тобто ці відносини є дотрудовими, спрямованими на виникнення трудового договору в майбутньому. Серед іншого, адвокат зазначив, що для ВПО важливим кроком є отримання довідки ВПО, а для роботодавця, який влаштував ВПО, – наявність права на компенсацію, а також процедури, які пов'язані з належним оформленням документів для її отримання.

Членкиня Ради Комітету Наталія Кайда у своїй доповіді про прийняття на роботу ВПО за сумісництвом звернула увагу на те, що у період дії воєнного стану на законодавчому рівні законодавець закріпив у ст. 102-1 КЗпП України поняття «сумісництво» та у ст. 19 ЗУ «Про оплату праці» основний принцип оплачуваної роботи за сумісництвом. Водночас відмінив постановою КМУ від 22 листопада 2022 року №1306 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій» низку постанов, зокрема: №245; №81. Відповідні зміни скасували обмеження для роботи за сумісництвом для внутрішньо переміщених осіб на час дії воєнного стану, пов'язані з тривалістю роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ, організацій. Раніше не можна було працювати працівнику-суміснику більше чотирьох годин на день; повного робочого дня у вихідний; загальна тривалість роботи за сумісництвом протягом місяця не могла перевищувати половини місячної норми робочого часу.

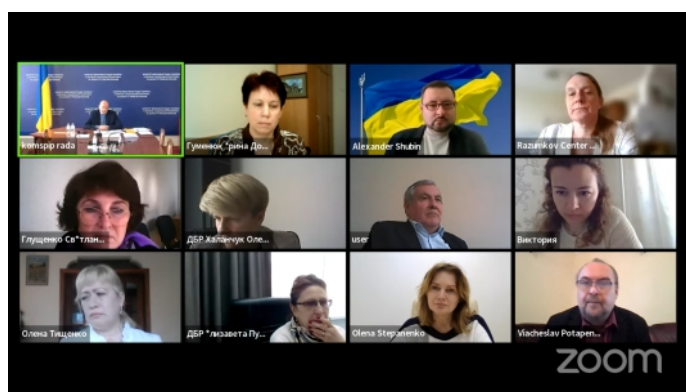
З урахуванням змін сьогодні можна оформити ВПО - сумісника не тільки «на 0,5 ставки чи на 0,25 ставки», а й на більшу тривалість робочого часу.

Вікторія Поліщук виступила з доповіддю щодо звільнення внутрішньо переміщених осіб та розповіла про особливу процедуру звільнення в односторонньому порядку, подавши до центру зайнятості за місцем проживання внутрішньо переміщеної особи заяву на ім'я роботодавця про припинення трудового договору. Датою припинення трудового договору є день, наступний за днем подання такої заяви. У разі якщо у таких осіб не розірвані трудові договори з роботодавцем, що перебуває на непідконтрольній території або щодо якого відсутня інформація про місце перебування, заява зберігається у територіальному органі центрального органу виконавчої влади. Разом з тим багато хто з внутрішньо переміщених осіб не використовують цю процедуру та звертаються до суду. Як приклад, 13 липня 2023 року Кіровський районний суд м. Кіровограда прийняв рішення у справі №404/245/23 (провадження №2/404/52/23) за позовом про розірвання трудового договору. Адвокатка наголосила на специфіці звільнення директора з посади, якщо засновники перебувають на непідконтрольній території, та навела рішення Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська від 22.05.2023 у справі №201/3078/23 (провадження №2/201/1617/2023) за позовом про визнання припиненими трудових відносин і виключення відомостей з реєстру.

5. ЗАХОДИ (КРУГЛІ СТОЛИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, ФОРУМИ ТОЩО), УЧАСТЬ У ЯКИХ ВЗЯЛИ ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ

У квітні голова Комітету Вікторія Поліщук взяла участь у круглому столі на тему «Рівень пенсійного забезпечення пенсіонерів та осіб з інвалідністю в Україні у порівнянні з країнами Європейського Союзу». Захід було організовано Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав за підтримки народних депутатів України, представників Офісу Президента України, центральних органів виконавчої влади, Міжнародної організації праці, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, всеукраїнських об'єднань профспілок та організацій роботодавців, наукових установ, громадських організацій.

Метою обговорення постало питання пошуку шляхів підвищення ефективності роботи Держпраці стосовно реалізації державної політики у сферах, що належать до повноважень служби.

29 листопада 2023 року Вікторія Поліщук взяла участь у зустрічі, яку організував Офіс Ради Європи в Україні в рамках початку реалізації проекту РЄ «Сприяння гендерній рівності в Україні». Під час зустрічі В. Поліщук розповіла про соціальний дисбаланс, гендерну проблему у контексті внутрішньо переміщених осіб і мобілізованих працівниць.

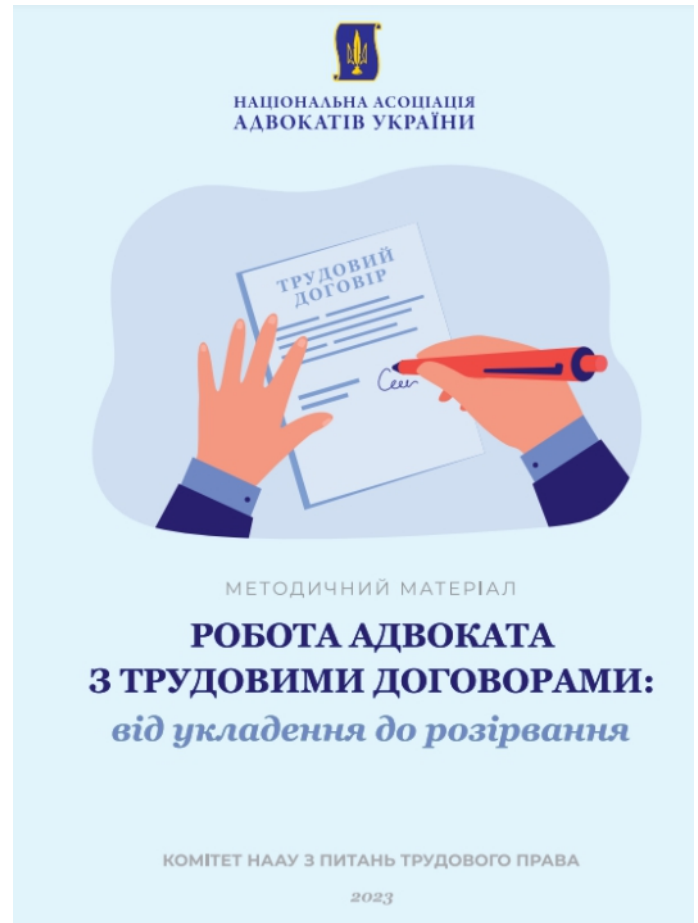
Зокрема, вона відзначила різницю в оплаті праці жінок і чоловіків та назвала типовою ситуацію, коли внутрішньо переміщених жінок не беруть на роботу через наявність дітей або необхідність догляду за хворим членом родини. Також представник НААУ навела приклад з власної практики, коли за працівницею, яка уклала контракт на проходження військової служби, роботодавець не зберіг робоче місце та не виплатив заробітну плату. Суд установив факт порушення трудових прав.

6. ВИПУЩЕНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ПРОТЯГОМ 2023 РОКУ

У грудні 2023 року Комітетом підготовлено методичні рекомендації для адвокатів "Робота адвоката з трудовими договорами".

Методичні рекомендації підготовлені колективом авторів, які практикують і консультують у сфері трудового права. Посібник покликаний звернути увагу адвокатів на особливості оформлення трудових договорів, а також правового супроводу чи надання правової допомоги та судового розгляду відповідної категорії трудових спорів. У посібнику зібрані практичні поради щодо порядку укладення трудових договорів, продовження строку дії строкових договорів, їх розірвання. Проаналізовано особливості укладення окремих видів трудових договорів. Автори окремо зупинилися на проблемних аспектах укладення трудових договорів в умовах воєнного стану.

7. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, КОМЕНТАРІ, РЕКОМЕНДАЦІЇ ТОЩО), ОПУБЛІКОВАНІ НА САЙТІ НААУ

“Застосування Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану»”: <http://surl.li/fpuvh>, автори - **Вікторія Поліщук, Наталія Кайда, Алла Андрушко, Ганна Лисенко.**

Вікторія Поліщук

- “Робота адвоката під час оформлення трудових відносин”: <https://www.hsa.org.ua/lectors/polishhuk-viktoriya-2-3/articles/roboata-advokata-pid-cas-oformlenniam-trudovix-vidnosin>;
- “Проблемні питання притягнення працівників до матеріальної відповідальності. Практика ВС”: <http://surl.li/gopyt>;
- “Як звільняти та звільнитися з роботи під час воєнного стану?»: <http://surl.li/kcljt>;

- “Стягнення середнього заробітку з роботодавця, який на окупованій території”: <http://surl.li/kidwk>;
- “Судова практика за 2023 рік з питань невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю”: <http://surl.li/khxzt>;
- “Трудові права українців на Кіпрі”: <http://surl.li/hguam>;
- “Як протидіяти мобінгу на роботі?»: <http://surl.li/ifzni>;
- “5 помилок під час встановлення факту мобінгу (цькування)”: <http://surl.li/hvbcx>;
- “Захисні споруди та безпека праці: хто і за що відповідають?»: <http://surl.li/kvxgw>;
- “Судова практика щодо визнання факту вчинення мобінгу за липень-серпень 2023 року”: <http://surl.li/kzpyf>;
- “Право на відпустку: чи є воно в адвоката та що про це думають судді”:
<https://unba.org.ua/publications/8121-pravo-na-vidpustku-chi-e-vono-v-advokata-ta-sho-pro-ce-dumayut-suddi.html>;
- “Значення робочого місця працівника для звільнення за прогул”:
<http://tinyurl.com/yeyr6eha>;
- “Відшкодування матеріальної шкоди у порядку регресу”:
<http://surl.li/iqpdj>;
- “Судова практика з питань порушення законодавства у сфері мобілізації, яка буде корисна для роботодавців та працівників”:
<http://surl.li/iqpdri>;
- “Аналіз судової практики з питань відшкодування моральної шкоди у зв'язку з ушкодженням здоров'я за березень 2023 року”:
<http://surl.li/iqpea>;

- “Аналіз судової практики з питань призупинення дії трудового договору за березень 2023 року”:
- “Аналіз судової практики з питань застосування трудового законодавства воєнного часу за квітень 2023 року”: <http://surl.li/iqpem>;
- “Звільнення за вчинення аморального проступку”: <https://shorturl.at/otvC4>;
- “Аналіз постанови Верховного Суду щодо поновлення на роботі викривача корупції”: <http://surl.li/iqpeu>;
- “Стягнення середнього заробітку з роботодавця, який на окупованій території”: <http://surl.li/kidwk>;
- “Як директору припинити трудові відносини, якщо підприємство на окупованій території?»: <http://surl.li/kprfe>;
- “Призупинення дії трудового договору з педагогічним працівником: аналіз судового рішення”: <http://surl.li/ladad>;
- “Звільнення за прогул: аналіз судового рішення”: <http://surl.li/ladbo>;
- “Чи існує заборона на звільнення працівників, які є членами добровольчих формувань територіальних громад?»: <http://surl.li/ladfp>;
- “Відповідальність за порушення правил військового обліку: огляд судової практики за вересень-грудень 2023 року”: <http://tinyurl.com/3tn38mru>;
- “Аналіз постанови Верховного Суду щодо звільнення за прогул працівниці, яка перебувала на військовому обліку”: <http://tinyurl.com/37xudpuj>;
- “Виплата середнього заробітку працівникам, які уклали контракти добровольця тероборони”: <http://tinyurl.com/yzmvjr6a>;
- “Аналіз постанови Верховного Суду щодо видачі посвідчення члена сім’ї загиблого (померлого) військовослужбовця”: <http://tinyurl.com/9vckmwdm>;
- “Практика Верховного Суду з питань поновлення на посаді, якої не існує”: <http://tinyurl.com/4skta9zm>;
- “Судова практика у справах щодо трудових та соціальних прав військовослужбовців”: <http://tinyurl.com/4m8k4ufd>;
- “Аналіз рішення суду щодо доказування факту мобінгу”: <http://tinyurl.com/yc29hc7p>;
- “Як отримати відпустку 90 днів під час перебування за кордоном?»: <http://surl.li/iqpqj>;
- “Чи можна використати як доказ лист ТПП України від 28.02.2022 р. про засвідчення форс-мажорних обставин?»: <http://surl.li/iqpqr>;
- “Чи поширюється інститут мобінгу на правовідносини, що складаються між директором та власниками (учасниками) юридичної особи?»: <http://surl.li/hyxjf>;
- “Порушення військового обліку стосовно працівників. Рахувати як одне чи декілька порушень?»: <http://surl.li/iqprj>;
- “Як зафіксувати прогул працівника на роботі?»: <http://surl.li/iqprm>;
- “Чи можна вважати мобінгом факт змушування працівника написати заяву про звільнення за власним бажанням?»: <https://shorturl.at/cRV01>;
- “Чи можна звільнити з посади сторожа за фактом втрати довіри?»: <http://surl.li/iqprz>;
- “Чи може роботодавець не виплачувати заробітну плату, якщо він знаходиться на лінії активних бойових дій?»: <http://surl.li/iqpsu>;
- “Якщо внаслідок ведення бойових дій підприємство досі так і не змогло повноцінно відновити власну діяльність, то чи можна не виплачувати заробітну плату?»: <http://surl.li/iqpsn>;
- “Чи підлягають бронюванню працівники, які є призовниками - громадянами віком до 27 років (09.03.2023)”: <http://surl.li/gairg>;
- “Ч. 1 ст 23 ЗУ «Про мобілізаційну підготовку...» (список) діє в особливий період?” (02.03.2023)”: <http://surl.li/gairx>;

- “Чи можливо стягнути моральну шкоду у зв'язку з травмою на виробництві, яка трапилась у 1989 році?": <http://surl.li/kzudl>;
- “Чи може людина з інвалідністю 1 групи категорії Б працювати?": <http://surl.li/kwpwt>;
- “Відшкодування моральної шкоди, завданої ушкодженням здоров'я при виконанні трудових обов'язків": <https://cutt.ly/M3rEQjL>;
- “Відсутність коштів на виплату заробітної плати в умовах воєнного стану": <https://cutt.ly/83rEPeL>;
- “Використання аутстафінгу персоналу українськими підприємцями": <https://cutt.ly/a3rEH96>;
- “Недотримання трудової дисципліни під час дії наказу про простій": <http://surl.li/gahsb>;
- “Що означає «невідповідність» посаді та чи можна за це звільнити працівника?": <http://tinyurl.com/yv8676nk>;
- “Якщо прогули мають тривалий характер, то чи можна звільнити на підставі пункту 4 ч.1 ст.40 КЗпП України?": <http://tinyurl.com/4s89677e>;
- “Якщо підприємство перебуває на окупованій території і зруйновано, то чи є можливість не виплачувати заробітну плату?": <http://surl.li/gajmt>;
- “Чи можна зупинити провадження у трудовому спорі, якщо Позивач є мобілізованим до ЗСУ?": <http://surl.li/gajqp>;
- “Яким чином залучати працівників підприємства для відвернення наслідків лиха у результаті аварії на Каховській ГЕС?": <http://surl.li/ikkiz>;
- “Як відкликати з відпустки працівника для відвернення наслідків затоплення майна внаслідок прориву Каховської ГЕС?": <http://surl.li/iphfa>;
- “Зупинення дії положень колективного договору на період воєнного стану": <http://surl.li/iqqao>;
- “Як звільнити працівника, який чотири місяці поспіль відсутній на робочому місці?": <http://surl.li/lacgm>;
- “Якщо населений пункт піддається артилерійським обстрілам, то чи можна призупинити дію трудового договору?": <http://surl.li/kprew>;
- “Виплата середнього заробітку: які документи можуть підтверджувати виконання обов'язків добровольця ТО": <http://surl.li/kprfj>;
- “Які тонкощі звільнення одинокої матері у зв'язку із закінченням строку трудового договору?": <http://surl.li/ladip>.

Катерина Цветкова

- “Працевлаштування осіб з інвалідністю. Актуальні правила”: <http://surl.li/fpuus>;
- “Спори щодо припинення повноважень посадових осіб: особливості та юрисдикція”: <http://surl.li/fpuyc>.

Ганна Лисенко

- “Електронні докази в трудових справах”: <http://surl.li/fputn>;
- “Про електронний документообіг, безстрокові договори та строки упродовження змін істотних умов праці”: <http://surl.li/fpuwy>;
- “Звільнення працівників: про нові правила та актуальну судову практику розповіла адвокат”: <http://surl.li/gopst>;
- Відповідь адвоката: “Розкажіть про рішення суду, в якому визначено, що заява працівника про звільнення, відправлена електронною поштою, була визнана не отриманою роботодавцем, і тому звільнення визнано обґрунтованим?”: <http://surl.li/gopxt>;
- “Зміна істотних умов праці: перелік, строки попередження, порядок, звільнення”: <http://surl.li/goqaf>;
- “Як звільнитися з роботи: 6 FAQ працівників, що виїхали за кордон”: <http://surl.li/hexni>;

- “Що робити, якщо інспектор праці прийшов за скаргою одного працівника, а вимагає документи по всім працівникам? (Що робити, якщо інспектор праці прийшов за скаргою одного працівника, а вимагає документи по всім працівникам?)”:

<http://surl.li/khydf>;

- “Європейська соціальна хартія та призупинення дії трудового договору: що спільного?”:

<http://surl.li/hgtqy>.

Наталія Кайда

- “Ключові положення нового Закону України «Про колективні угоди та договори»”: <http://surl.li/fpugt>;
- “Середній зарібок за час вимушеного прогулу та зарібок за час затримки розрахунку мають різну правову природу”: <http://surl.li/gahxc>;
- “Додаткова відпустка для держслужбовців: тривалість, особливості надання під час війни”: <http://surl.li/hexnu>;

- “Заборона дискримінації: сфера дії конвенційних прав ЄСПЛ при застосуванні статті 14 та Протоколу №12”: <http://surl.li/kdfcw>;
- “Як обраховується зарплата за час затримки виконання рішення суду”: <http://surl.li/ifzmj>;
- “Сфера дії антидискримінаційних директив ЄС: зайнятість”: <http://surl.li/kvrxz>;
- “Сфера дії конвенційних прав ЄСПЛ при застосуванні статті 14 та Протоколу №12”:
<http://surl.li/lgbpw>;
- “Судова практика у справах про захист честі, гідності та ділової репутації публічних осіб”:
<http://surl.li/lgbvl>.

Дмитро Навроцький

- “Розірвання трудового договору у випадку припинення повноважень посадових осіб: огляд постанови ОП КЦС ВС від 23.01.2023 у справі №766/23789/19”: <http://surl.li/fpuwo>;
- “Звільнення директора без згоди засновників: проблему підвідомчості спорів має вирішити Верховний Суд”: <http://surl.li/hexpc>.

Алла Андрушко

- “Правові нюанси встановлення факту трудових відносин у судовому порядку”: <http://surl.li/fpuuw>;
- “Особливості звільнення працівників під час воєнного стану за систематичне невиконання трудових обов'язків”:
<http://surl.li/gopzh>, <http://surl.li/goqal>.

Наталія Матвійчук

Ярослав Мельник

- “Мобінг на роботі. Нові підстави для звільнення та відповідальність роботодавця” -, <http://surl.li/goprj>;
- “Соціальні відпустки під час війни: кому відмовити не можна”: <http://surl.li/hexod>.

- “Щорічні відпустки в умовах воєнного стану: що варто знати працівникам і роботодавцям”: <http://surl.li/hexoo>.

НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ ЧЛЕНІВ РАДИ КОМІТЕТУ

Мельник Ярослав

1. Мельник Я. Авторська концепція щодо обмеження прав в цивільному процесі. Цивільний процес: теорія і практика. Концепції вчених з удосконалення законодавства про цивільне судочинство. Монографія / за заг. ред. докторки юридичних наук, професорки, заслуженої юристки України Фурси С. Я., докторки юридичних наук, професорки Бичкової С. С. Київ: Алерта, 2023. Київ, 2023. С. 202 – 231. DOI: 10.59835/978-617-566-770-5-1-6.

2. Мельник Я. Я. Фінальні акорди права: книга нарисів. Одеса: Юридика, 2023. 172 с.

3. Мельник Я. Вступ до теорії глобальної соціальної держави: підручник для магістрів та аспірантів юридичних факультетів ВНЗ. Київ: Видавництво «Юридика», 2023. 506 с.

4. Viktor I. Shcherbyna, Kateryna H. Shapovalova, Yaroslav Ya. Melnyk, Lesya Yu. Malyuha, Mariya B. Mel'nyk. European experience in the field of pension provision. Intereulaweast, Vol. X (1) 2023. URL.: <https://hrcak.srce.hr/file/440555> (Міжнародне видання, Scopus).

5. Human Rights and Current Discriminatory Manifestations (on the Example of Age Discrimination in the Social and Communicative Sphere). The Age of Human Rights Journal, (19), 71–91.

<https://doi.org/10.17561/tahrj.v19.7124> (Міжнародне видання, Scopus).

6. Мельник Я. Я. «СОЦІАЛЬНА ІНТЕРЦЕСІЯ» В СОЦІАЛЬНІЙ ДЕРЖАВІ У КОНТЕКСТІ ПРОБЛЕМ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ. Євроінтеграційні вектори реформ у сфері публічного адміністрування: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (17 травня 2023 року, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків). Харків: Друкарня Мадрид, 2023. С. 369 – 37.

Максим Панченко

1. Панченко М. Особливості захисту трудових прав викривача корупції. Наукова стаття. «Соціальне право» (категорія «Б»).

2. Панченко М. Європейський та національний підходи до захисту трудових прав викривачів корупції. Наукова стаття. «Соціальне право» (категорія «Б»).

3. Панченко М. Тренінг «Особливості судового розгляду справ щодо викривачів корупції» в співпраці з USAID. Розробка матеріалів в якості експерта з питань трудового права.

8. ЗАХОДИ, ПРОВЕДЕНІ У ВША НААУ

За напрямом підвищення кваліфікації адвокатів Комітетом спільно з Вищою школою адвокатури НААУ було організовано низку заходів, а саме:

- 19 червня член Ради Комітету Дмитро Навроцький у своїй публікації підвів підсумки заходу з підвищення кваліфікації адвокатів на тему «Звільнення директора без згоди засновників», який відбувся у ВША НААУ. Детальніше за посиланням:

<http://surl.li/kefrr>;

- 31 липня у ВША НААУ в рамках проекту “Правосвідомість” відбувся вебінар “Лектором заходу виступила голова Комітету Звільнення з роботи та соціальні гарантії в умовах воєнного стану” Вікторія Поліщук. Детальніше про вебінар:

<https://zib.com.ua/ua/157141.html>;

- 01 червня голова Комітету Вікторія Поліщук разом з Керівником Секретаріату ВКДКА Віктором Вовнюком провели вебінар на тему “Право адвоката на відпустку: про гарантії та дисциплінарну практику”. Детальніше про вебінар:

<http://surl.li/iffzrc>;

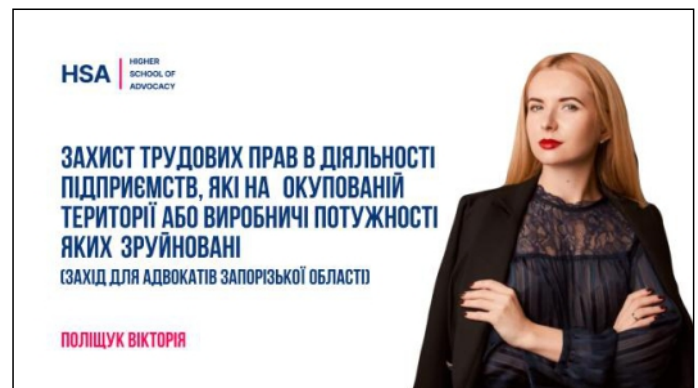
- «Ведення військового обліку останніх законодавчих змін». Лектор заходу – Вікторія Поліщук. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням: <http://surl.li/gajav>;

- «Роль адвоката під час ведення військового обліку: поточні задачі та виклики роботодавця у 2023 році». Лектор заходу – Вікторія Поліщук. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням: <http://surl.li/gajkz>;

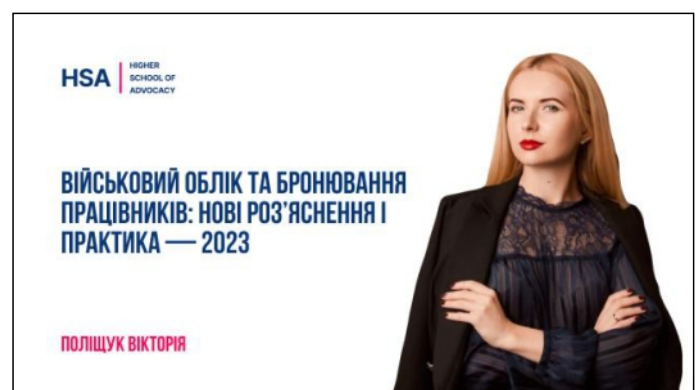
- «Робота адвоката під час оформлення трудових відносин: ключові особливості». Лектор заходу – Вікторія Поліщук. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням: <http://surl.li/gaeqb>;

- «Відповідальність роботодавців за порушення ведення військового обліку». Лектор заходу – Вікторія Поліщук. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням: <http://surl.li/gaigy>;

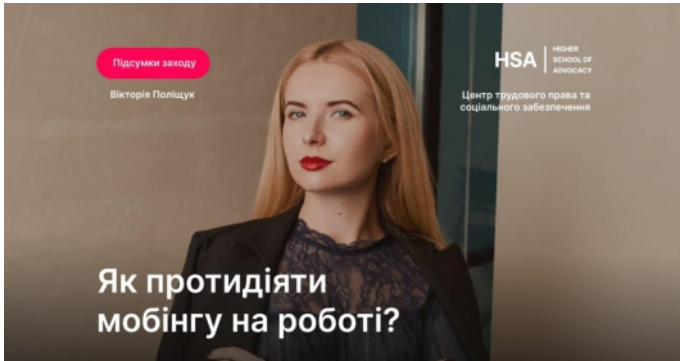
- «Захист трудових прав в діяльності підприємств, які на окупованій території або виробничі потужності яких зруйновані». Лектор заходу – Вікторія Поліщук. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням: <http://surl.li/iqokw>;

- «Військовий облік та бронювання працівників: нові роз'яснення і практика – 2023». Лектор заходу – Вікторія Поліщук. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням: <http://surl.li/iqolu>;

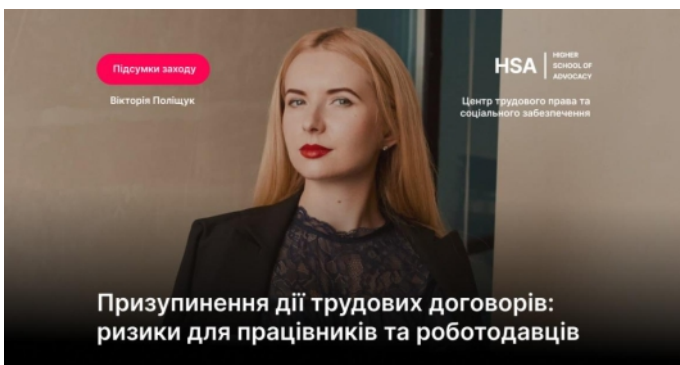
- «Протидія мобінгу на роботі. Інструкція із захисту». Лектор заходу – Вікторія Поліщук. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням: <http://tinyurl.com/2yej9e35>;

- «Все про призупинення дії трудових договорів: Судова практика 2022-2023 рр. Ризики для працівників та роботодавців». Лектор заходу – Вікторія Поліщук. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням: <http://surl.li/hutwe/>

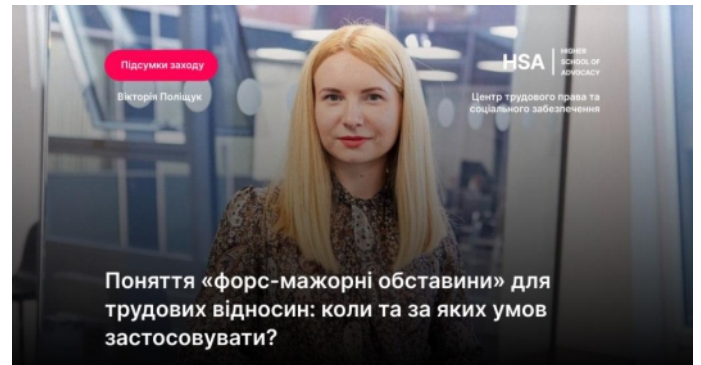
Запис заходу:

https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=8Ht_PcalZOg;

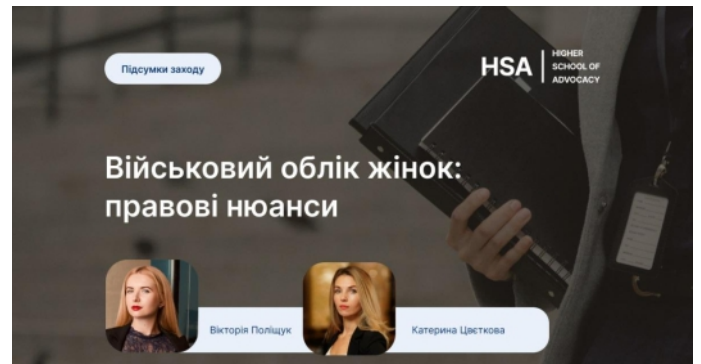
- «Робота адвоката з військовим обліком на підприємстві». Лектор заходу – Вікторія Поліщук. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням: <http://tinyurl.com/y3xwxfk6>;
- «Правова допомога роботодавцеві: крадіжки на робочому місці». Лектор заходу – Вікторія Поліщук. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням: <http://tinyurl.com/4uhxnrcs>;

- «Поняття «форс-мажорні обставини» для трудових відносин: коли та за яких умов застосовувати?». Лектор заходу – Вікторія Поліщук. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням: <https://tinyurl.com/2t8z2znk>;

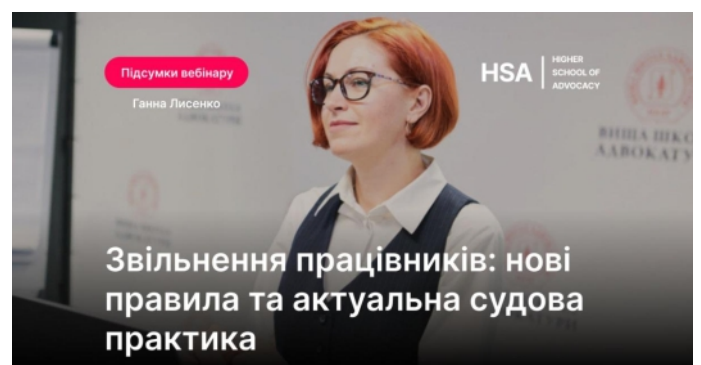

- «Практичні поради для адвокатів щодо процедури бронювання військовозобов'язаних працівників». Лектор заходу – Вікторія Поліщук. <https://tinyurl.com/phn6a3ut>

- «Військовий облік жінок». Лектори заходу – Вікторія Поліщук та Катерина Цвєткова. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням: <https://tinyurl.com/59vftvt5>;

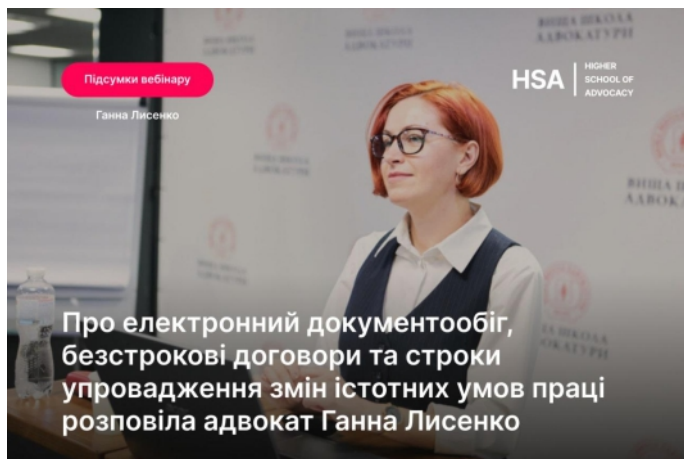

- «Звільнення працівників: нові правила та актуальна судова практика». Лектор – Ганна Лисенко. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням: <http://tinyurl.com/yvb2ac3a>;

7. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, КОМЕНТАРІ, РЕКОМЕНДАЦІЇ ТОЩО), ОПУБЛІКОВАНІ НА САЙТІ НААУ

- «Електронний документообіг, безстрокові договори та строки упровадження змін істотних умов праці». Лектор – Ганна Лисенко. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням: <http://surl.li/gaija>;

- «Трудові відносини в умовах воєнного стану в огляді законодавчих змін 2022 року та тенденцій 2023 року». Лектор – Ганна Лисенко. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням:

<http://surl.li/gaizs>;

- «Перевірки Держпраці: інструкція захисту клієнта». Лектор – Ганна Лисенко. З підсумками заходу можна ознайомитися за посиланням:

<http://tinyurl.com/4aky4cyh>.

9. ВИПУЩЕНІ ДАЙДЖЕСТИ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ

У листопаді Комітет підготував Дайджест судової практики: «Права військовослужбовців: огляд судової практики за 2023 рік», у якому відображені правові позиції Верховного Суду щодо:

- щодо трудових прав військовослужбовців;
- щодо соціальних прав військовослужбовців;
- щодо відшкодування збитків.

Ознайомитися з дайджестом можна за посиланням: <http://surl.li/pjekh>.

У грудні на сайті НААУ опублікували дайджест «Військовий облік та мобілізація працівників: огляд судової практики ВС за 2023 рік», у якому відображені правові позиції Верховного Суду з питань мобілізації працівників та виплати їм середнього заробітку, ведення військового обліку, захисних споруд та безпеки праці.

Детальніше з дайджестом можна ознайомитися за посиланням: <http://surl.li/pjelh>.

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ